

A Change of Perspective: Tehillim Chapter 72 (Part II)

Rabbi Shmuel Silber

1. תהלים פרק עב

א לשלמה | אלהים משפטיך למלך תן וצדקתך לבן-מלך: ב ידין עמך בצדק וענייך במשפט: ג ישאו
הרים שלום לעם וגבעות בצדקה: ד ישפט | עני-עם יושיע לבני אביו וידכא עושה: ה ייראוך עם-שמש ולפני ירח דור דורים:
ו ירד כמטר על-גז כרביבים ורזיף ארץ: ז יפרח-בנימיו צדיק ורב שלום עד-בלי ירח: ח וירד מים עד-ים ומנהר עד-אפסי-ארץ:
ט לפניו יכרעו ציים ואביו עפר ילחכו: י מלכי תרשיש ואיים מנחה ישיבו מלכי שבא וסבא אשכנז יקריבו: יא וישתחו-לו
כל-מלכים כל-גוים יעבדוהו: יב פי-גזיל אביו משובע ועני ואין-עור לו: יג יחס על-דל ואביו ונפשות אביונים יושיע: יד מתוך
ומחמס יגאל נפשם וייקר דמם בעיניו: טו ויחי ויתן-לו מזהב שבא ויתפלל בעדו תמיד כל-היום יברכנהו: טז יהי פסת-בר
בארץ בראש הרים ירעש כלבנון פרו ויציצו מעיר כעשב הארץ: יז יהי שמו לעולם לפני שמש יצין [ינון] שמו ויתברכו בו
כל-גוים יאשרוהו: יח ברוך | יהוה אלהים אלהי ישראל עשה נפלאות לבדו: יט וברוך | שם כבודו לעולם וימלא כבודו
את-כל-הארץ אמן | ואמן: כ כלו תפלות דוד בן-ישי:

1. Concerning Solomon. O God, give Your judgments to a king and Your righteousness to a king's son.

2. May he judge Your people justly, and Your poor people with justice . 3. May the mountains bear peace for the people, and the hills-through righteousness. 4. May he judge the poor of the people; may he save the children of the needy and crush the oppressor. 5. May they fear You in the presence of the sun and before the moon for generations upon generations. 6. May it descend as rain upon cut vegetation, as raindrops that drip upon the earth. 7. May the righteous flourish in his days, and much peace until there is no moon. 8. And may he reign from sea to sea, and from the river to the ends of the land. 9. May nobles kneel before him, and may his enemies lick the dust. 10. May the kings of Tarshish and the isles return tribute; may the kings of Sheba and Seba approach with a gift. 11. And all kings will prostrate themselves to him; may all nations serve him. 12. For he will save a needy one who cries out, and a poor one who has no helper. 13. He will have pity on the poor and needy, and he will save the souls of the needy. 14. From blows and from robbery he will redeem their soul, and their blood will be dear in his eyes. 15. And may he live, and He will give him of the gold of Sheba, and may He pray for him constantly; all the days may He bless him. 16. May there be an abundance of grain in the land, on the mountain peaks; may its fruit rustle like Lebanon, and they will blossom forth from the city like the grass of the earth. 17. May his name be forever; before the sun, his name will be magnified, and [people] will bless themselves with him; all nations will praise him. 18. Blessed is the Lord God, the God of Israel, Who performs wonders alone. 19. And blessed is His glorious name forever, and His glory will fill the entire earth. Amen and amen. 20. The prayers of David the son of Jesse are completed.

2. רד"ק תהלים פרק עב פסוק ב

(ב) ידין עמך בצדק וענייך. שלא יהדר פני הגדולים והעשירים בריבם עם העניים.

3. מלבי"ם תהלים פרק עב פסוק ב

(ב) ידין, המשפט הוא כפי הנימוס הקבוע, והצדק הוא כפי הענין הפרטי, שלפעמים יטה מקו המשפט לעשות לפנים משורת הדין כפי הזמן והמקום והענין והנידון, ואמר כי ידין את העם בכלל לפי הצדק ולא יעמיד דבריו תמיד על דין תורה אם יראה שהצדק הפרטי יחייב להטות מן המשפט הכללי, כמו אם העשיר יש לו דין עם העני וזוכה לפי המשפט ולא לפי הצדק, יכוף את העשיר לעשות לפנים משורת הדין, אבל ענייך ידין במשפט, שדין העניים ישפוט ע"פ דין תורה, ויקוב הדין את ההר, ולא יטה משפטם אל לפנים משורת הדין בשאין לאל ידם לעשות כן מפני ענים:

4. שמות פרק לב פסוק יא

ויחל משה את-פני יקוק אלהיו ויאמר למה יקוק יחרה אפך בעמך אשר הוצאת מארץ מצרים בכח גדול ובכיד חזקה:

Moses pleaded before the Lord, his God, and said: "Why, O Lord, should Your anger be kindled against Your people whom You have brought up from the land of Egypt with great power and with a strong hand?"

5. פסיקתא זוטרותא (לקח טוב) שמות פרשת כי תשא פרק לב סימן יא

אמר לפנינו רבונו של עולם למצרים הארכת אפך ולא כליתם במכה אחת, כל שכן לעמך אשר פדית מתוכם:

6. כלי יקר שמות פרשת כי תשא פרק לב פסוק יא

טענה שניה היא אשר הוצאת מארץ מצרים, ארץ מלאה גלולים של עבודה זרה ואין להתפלא עליהם כל כך אם נתפתו אחרי ההרגל ...

Rabbi Shlomo Ephraim ben Aaron Luntschitz (or Ish Luntschitz) was born in Luntschitz, Poland c. 1540. His mentor was R. Shlomo Luria. For some period he was Rosh Yeshiva in Lvov (Lemberg). From 1604 he was assistant Rabbi to R. Judah Loew (Maharal) in Prague and was Rosh Yeshiva, and eventually succeeded Maharal (after his death) as Rabbi of Prague in 1609.

7. אלשיך – ממעינות הנצח קס"א

— כך אמר משה רבינו לפני הקב"ה: הלא זה עמך אשר הוצאת עכשיו מארץ מצרים, הבט וראה מהיכן באו רק זה עתה? הלא ממקור הזוהמה והגילולים המה יוצאים, מערות הארץ, ומה לך כי תלין עליהם?

Rabbi Moses (Maharam) Alshech was born in Turkey in 1507, and died sometime after 1593. Alshech came from a family of Spanish origin. He emigrated to Israel and settled in Safed, where he became a dayyan in the rabbinical court headed by Rabbi Joseph Caro.

8. ליקוטי מוהר"ן תורה רפב ד"ה דע כי

א. דע כי צריך לדון את כל אדם לכף זכות, ואפילו מי שהוא רשע גמור, צריך לחפש ולמצוא בו איזה מעט טוב, שבאותו המעט אינו רשע, ועל ידי זה שמוצא בו מעט טוב,

ב. וכן צריך האדם למצוא גם בעצמו, כי זה ידוע שצריך האדם ליזהר מאד להיות בשמחה תמיד, ולהרחיק העצבות מאד מאד (כמבואר אצלנו כמה פעמים) ואפי' כשמתחיל להסתכל בעצמו ורואה שאין בו שום טוב, והוא מלא חטאים, ורוצה הבעל דבר להפילו על ידי זה בעצבות ומרה שחורה ח"ו, אעפ"כ אסור לו ליפול מזה, רק צריך לחפש ולמצוא בעצמו איזה מעט טוב, כי איך אפשר שלא עשה מימיו איזה מצוה או דבר טוב,

ג. ואף שכשמתחיל להסתכל באותו הדבר הטוב, הוא רואה שהוא ג"כ מלא פצעים ואין בו מתום, היינו שרואה שגם המצוה והדבר שבקדושה שזכה לעשות, הוא ג"כ מלא פניות ומחשבות זרות ופגמים הרבה, עכ"ז איך אפשר שלא יהיה באותה המצוה והדבר שבקדושה איזה מעט טוב, כי עכ"פ איך שהוא, עכ"פ היה איזה נקודה טובה בהמצוה והדבר טוב שעשה, כי צריך האדם לחפש ולבקש למצוא בעצמו איזה מעט טוב, כדי להחיות את עצמו, ולבוא לידי שמחה כנ"ל, ועל ידי זה שמחפש ומוצא בעצמו עדיין מעט טוב. עי"ז הוא יוצא באמת מכף חובה לכף זכות ויוכל לשוב בתשובה,

9. בראשית פרק ו

(ו) וַיִּנָּחֵם יְקֹוֹק כִּי־עָשָׂה אֶת־הָאָדָם בָּאָרֶץ וַיִּתְּעַצֵּב אֵל־לְבָבוֹ:

And the Lord regretted that He had made man upon the earth, and He became grieved in His heart.

10. רש"י בראשית פרק ו פסוק ו

דבר אחר וינחם, נהפכה מחשבתו של מקום ממדת רחמים למדת כדין,